שבילים

כתב עת עברי-ערבי לילדים

مجلة عربية عبرية للاولاد

גליון מס' 18, אביב 2001

המחיר: 15 ₪

العدد رقم ١٨، ربيع ٢٠٠١

السعر ١٥ شاقل

גליון מיוחד
عدد خاص

קוראים יקרים,

גיליון זה הוא פרי עבודה של מספר חודשים, במהלכם נפגשו ילדים משכם ומתל-אביב בנסיון להכיר אלה את אלה. שאלות רבות עלו לפני ובמהלך המפגשים וגם אחריהם. שאלות רבות נותרו ללא מענה. הילדים ביקשו לספר אלה לאלה על עולמם, ורצו לדעת מה קורה בעולמו של האחר. לאחר הפגישות הילדים כתבו על הנושאים שעלו, ואת דבריהם אנו מפרסמים בגיליון שבידיכם. צרפנו גם כתבות שנשלחו אלינו על ידי קוראים ועל ידי כתבינו הצעירים בכפר נעורה ובבית הספר עמק חרוד.

לקראת סוף חודש ספטמבר, במהלך עבודות העריכה הסופית והעיצוב של הגליון, פרצה האינתיפאדה - ההתקוממות הפלסטינית, שהשפיעה על כולנו. חזרנו אל כמה מן הילדים, כדי לשמוע מפיהם איך הם מרגישים היום.

חלק מן הנושאים שבגליון כאובים מאוד, אבל אנו מאמינים, שכדי להבין את המציאות בה אנו חיים, אנחנו חייבים להקשיב למה שהילדים בני העם השני רוצים להגיד לנו, גם אם לא קל להקשיב לדבריהם. אולי אם נדע יותר נבין יותר ונחשוש פחות מהמציאות המשותפת. אתם מוזמנים להגיב: להביע את דעתכם, לשאול שאלות נוספות ולהעלות נושאים חדשים.

שלכם, חברי המערכת

תודה לכל הכותבים שלקחו חלק בהכנת גליון מיוחד זה:

● אלה מוסקוביץ', בת 13, תל-אביב ● אנאיס בנדה, בת 13, תל-אביב ● אדריאה אבו-שחאדה, בת 13, יפו ● סאלח עדנאן א-צאדק, בן 14, שכם ● מוחמד קונדוס, בן 13, יפו ● דר אוטניק, בת 13, תל-אביב ● עדית זמיר, בת 14, תל-אביב ● תומר ירושלמי, כתה ו', תל-אביב ● סא'אד האני טבילה, בן 14, שכם ● רימה זועבי, כתה ז', נעורה ● רונן נעים, כיתה ו', חפציבה ● דויד רגב, כיתה ו', תל-אביב ● איה מסעוד, בת 13, יפו ● מתן אוטניק, בן 12, תל-אביב ● וורוד חאלד זועבי, כיתה ז', נעורה ● רנא פאיז, כיתה ז', נעורה ● אורית שחר, בת 13, תל-אביב ● אלידה, בת 13, תל-אביב ● חן אליהו, בת 9, תל-אביב●

גליון מס' 18, אביב 2001

יוצא לאור ע"י עמותת

"חלונות-אפיקים לתקשורת"

ת.ד. 56096, תל אביב-יפו 61560

טלפון: 03-6208324, פקס: 03-5292570

E-mail: winpeace@netvision.net.il

www.win-peace.org

ISSN 0793-4211

עורכים:

הכתבים הצעירים של "חלונות"

השתתפו בתרגום ובעריכה:

ספא יונס, אמל חוריה, עמוס פביאן,

שאדי חאג', סעד אלדין חלוואני, רותי עצמון,

עביר סאטל

הנהלת העמותה:

מוחמד טנג'י, יונית שטרן, ספא יונס, מיכל

שגיא-פונדק, מנאל תמימי

The British Council

גליון זה יצא לאור בסיוע מיוחד של:

• הקונסוליה הבריטית

• "קינדר מיסיונוורקי", גרמניה

תודות להתאחדות הנוער של שכם

על הסיוע בארגון הסדנאות

قراءنا الأعزاء

هذا العدد هو ثمرة عمل استمر عدة أشهر، حيثُ تقابل خلال هذه الفترة أولاد من نابلس ومن تل أبيب محاولين التعرف احدهم على الآخر. أسئلة كثيرة طُرحت قبل وخلال اللقاءات وبعدها أيضًا. هنالك أسئلة لم تلق الجواب. طلب الأولاد أن يحكي أحدهم للآخر عن المواضيع التي طُرحت هنا. نحن ننشر في هذا العدد ما كتبوا وأيضًا مقالات أرسلت الينا من قبل أولاد من مدرسة الناعورة، ومن مدرسة معيان حرود.

في نهاية شهر ايلول، وفي إثناء أعمال التحرير والتشكيل النهائية للمجلة، إنفجرت الإنتفاضة التي أثرت علينا جميعًا. عدنا الى بعض الأولاد لكي نسمع منهم عمّا يشعرون في الوقت الحاضر.

جزء من المواضيع مؤلم جدًا ولكننا نؤمن بأنه اذا أردنا أن نفهم الواقع الذي نعيش فيه، علينا أن نستمع لأبناء الشعب الآخر، حتى لو لم يكن سهلاً الاستماع لأقوالهم، ربما عندما نعرف أكثر، نفهم أكثر ونخاف أقل من الواقع المشترك. انتم مدعوون للمشاركة والتعبير عن آرائكم، طرح أسئلة وطرح مواضيع جديدة.

مع تحيات

أصدقاء هيئة التحرير

شكرا لكل الذين ساهموا في إعداد هذا العدد الخاص:

● إيلا موسكوفيتش، ١٣ عامًا، تل أبيب ● أناييس، ١٣ عامًا، تل أبيب ● قدرية أبو شحاده، ١٣ سنة، يافا ● صالح عدنان الصادق، ١٤ سنة، نابلس ● محمد قندس، ١٣ سنة، يافا ● در اوتنرك، ١٣ سنة، تل أبيب ● عيديت زمير، ١٤ سنة، تل أبيب ● تومر يروشلمي، الصف السادس، تل أبيب ● سائد هاني طبيلة، ١٤ سنة، نابلس ● ريما زعبي، الصف السابع، الناعورة ● رونين نعيم، الصف السادس، خفتسيبا ● داڤيد ريجيڤ، الصف السادس، تل أبيب ● آية مسعود، ١٣ سنة، يافا ● متان اوتنيك، ١٢ سنة، تل أبيب ● ورود خالد زعبي، الصف السابع، الناعورة ● رنا فايز، الصف السابع، الناعورة ● اوريت شاحر، الصف الثامن، تل ابيب ● اليدا، الصف الثامن، تل ابيب ● حن الياهو، ٩ سنوات ●

شبابيك

مجلة رقم ١٨، ربيع ٢٠٠١

تصدر عن رابطة:

«شبابيك ـ قنوات للإتصال»

ص.ب. ٥٦٠٩٦ ، تل أبيب ـ يافا ٦١٥٦٠

تلفون: ٠٣-٦٢٠٨٣٢٤ فاكس: ٠٣-٥٢٥٩٢٧٠

E-mail: winpeace@netvision.net.il

www.win-peace.org

ISSN 0793-4211

محررون:

أولاد شبابيك

شارك في الترجمة والتحرير:

صفاء يونس، أمل حورية، عاموس فابيان، شادي حاج، سعد الدين حلواني، روتي عتصمون، عبير سطل

إدارة الجمعية:

محمد طنجه، يونيت شطيرن، صفاء يونس، ميخال سچي ببوندك، منال تميمي

The British Council

هذا العدد يصدر بمساعدة خاصة من:

- القنصلية البريطانية
- «كيندر ميسيونورك»، المانيا

الشكر لإتحاد الشباب في نابلس على المساعدة في تنظيم ورشات العمل

The British Council

גיליון זה יצא לאור בעזרת תרומה שהתקבלה מן הקונסוליה הבריטית בירושלים.
כבוד הקונסול ביקש שנפרסם את דבריו אליכם, הקוראים.

לעונג רב הוא לי לתרום לגיליון זה של "חלונות". חלק עיקרי בעבודתי הוא לעקוב אחרי, ולקדם, את תהליך השלום. זהו תפקיד מורכב, ולעתים קרובות מידי, גם תפקיד קשה. בעוד אנו שקועים בפרטי הפרטים הפוליטיים, קל להתעלם מהמחיר האנושי שגבה הסכסוך, בעיקר מהצעירים. לא יזיק לנו לזכור שהסכסוך משפיע על חיי היום יום של אנשים רגילים. רבים מכם, הקוראים, וודאי מי שעזר להכין את הגיליון הזה, התבגרו צד בצד עם הסכסוך. לכן, אני רק יכול לדמיין לעצמי כמה קשה להבין איך "הצד השני" רואה את הסכסוך. מה באמת חושב פלסטיני צעיר, המתגורר בשכם, על ישראלים מתל-אביב? האם ישראלי צעיר באמת יכול להבין איך הפלסטינים חיים? לכן, כל-כך חשוב שיהיה כתב-עת כדוגמת "חלונות", ולכן אני גאה להשתתף בעשייתו. רק על ידי הדברות עם האחר ופיתוח הבנה הדדית, אנו יכולים לקוות לקרב את שני הצדדים.

רובין קילי
קונסול הוד מלכותה
ירושלים

لقد صدر هذا العدد بفضل التبرع الذي ساهمت به القنصلية البريطانية في القدس.
أعزائي القراء لقد طلب القنصل نشر اقواله اليكم وهي ما يلي:

يسعدني جدا ان اساهم في هذا العدد من «شبابيك». القسم الاهم في عملي هو متابعة ودفع مسيرة السلام. انه عمل مركب جدا وهو ايضا عمل صعب . ففي الوقت الذي نغوص فيه في ادق التفاصيل السياسية من السهل التغاضي عن التضحيات البشرية التي جناها النزاع وخاصة من الشبان . ولا يضرنا ان نتذكر ان هذا النزاع يَوثر على الحياة اليومية التي يعيشها كل واحد منا.
كثيرون منكم ايها القراء ، من المؤكد من ساهم في اعداد هذا العدد تقدموا في السن معا مع هذا النزاع، ولذلك انا استطيع فقط ان اتصور كم من الصعب فهم كيف يرى «الطرف الاخر» هذا النزاع . ماذا يفكر شاب فلسطيني يسكن في نابلس عن الاسرائيليين في تل أبيب؟! هل يستطيع شاب اسرائيلي أن يفهم حقًا كيف يعيش الفلسطينيون؟! لهذا من المهم وجود مجلة مثل «شبابيك» وأنا فخور لمشاركتي في صنعها. فقط عن طريق الحوار مع الآخر والتفاهم المتبادل والمنفتح يمكننا أن نقرِّب بين الطرفين.

روبين كيلي
القنصل العام البريطاني
القدس

הפעם בחלונות:
هذه المرة في شبابيك:

6. אינתיפאדה
٦. انتفاضة

10. על עם ועל מולדת
١٠. عن الشعب والوطن

17. הבירה שלי
١٧. عاصمتي

20. הדגל שלי
٢٠. علمي

23. אנחנו
٢٣. نحن

36. מחשבות
٦٣. افكار

על עם ועל מולדת

אלה מוסקוביץ':

אני נולדתי בישראל. המולדת שלי הוא המקום בו נולדתי. איפה שחייתי, איפה שאני גרה ואיפה שאני נמצאת. לכן, המולדת שלי היא ישראל. אמנם, שבע שנים גרתי בדרום-אפריקה, אבל ישראל היא עדיין המולדת שלי. אבא שלי גם נולד כאן. ההורים שלו באו מרומניה. הם באו לכאן, כי הם ברחו מה**נאצים**. אני חושבת שהם בחרו לבוא לכאן כי לא היתה להם אפשרות אחרת, כי באותה תקופה כל שאר הארצות לא נתנו ליהודים להיכנס אליהן.

שני הורי יהודים, וזה אומר שאני יהודייה. כאשר גרתי בדרום-אפריקה, לא רציתי ללכת לבית-ספר נוצרי. הלכתי לבית-ספר יהודי, כדי ללמוד על התרבות שלי. אני לא יודעת כמה אנשים יש בדיוק בעם היהודי, אבל אני יודעת שהוא עם קטן. העם היהודי נוצר והתפתח כאן בארץ-ישראל, אבל בעקבות מלחמות עם עמים אחרים, העם היהודי התפזר בכל העולם.

סא'אד האני טבילה:

מולדתי היא פלסטין, ואני יודע על ההסטוריה של העם הפלסטיני שהוא עם שנאבק ונלחם הרבה למען פלסטין ו**אל-קודס**, ונלחם ב**צלבנים** וביהודים. מהאירועים החשובים בהסטוריה של פלסטין: **טבח דיר-יאסין**, האינתיפאדה ושריפת מסגד אל-אקצה. אני רואה את עתיד פלסטין בהתקדמות בכל התחומים והחזרת כל מה שאבד מהאדמות.

נאצים: קיצור שמה של המפלגה הנציונל-סוציאליסטית (לאומנית-חברתית), ששלטה בגרמניה בשנים 1933-1945. מנהיגם, אדולף היטלר, ביקש לכבוש את העולם, ופתח בשנת 1939 במלחמה נגד ארצות אירופה. היטלר ביקש להרחיק את היהודים מגרמניה ומאירופה בהנהגתו סבלו היהודים מאפליה והשפלות, שעם הזמן הלכו והחמירו עד שהנאצים בחרו בפתרון הסופי: להשמיד לגמרי את היהודים.

ילד יהודי בגטו ורשה, בפולין הכבושה עי הנאצים.

ولد يهودي في «جيتو» وارسو في بولندا المحتلة على ايدي النازيين.

النازيون: هو اسم مختصر لحزب الناسيونال سوسسياليستيت (القومي الاشتراكي) الذي حكم المانيا بين عام ١٩٣٢-١٩٤٦. قائدهم أدولف هتلر طلب أن يحتل العالم وبدأ بالحرب ضد بلاد أوروبا في عام ١٩٣٩، طلب هتلر ابعاد اليهود من المانيا ومن اوروبا وبقيادته عانى اليهود في البداية من التمييز والإهانات، التي ازدادت حدة مع الوقت حتى اختار النازيون الحل الثاني: إبادة اليهود نهائيًا.

אל-קודס: הקדושה. כך נקראת ירושלים על-ידי הערבים.

عن الشعب والوطن

إيلا موسكوڤيتش، ١١ عامًا، تل أبيب:

أنا ولدت في إسرائيل. موطني هو المكان الذي ولدت فيه حيثُ عشت وحيث أسكن وحيثُ أوجد، لذلك موطني هو اسرائيل، بالرغم من أنني عشت ٧ سنوات في جنوب افريقيا، لكن اسرائيل ما زالت موطني، أبي ولد هنا أيضًا، والديه حضرا من رومانيا. هما حضرا الى هنا هربًا من النازيين، أنا أعتقد أنهم اختاروا القدوم الى هنا لأنه لم تكن لديهم إمكانية أخرى. لأنّ باقي الدول لم تسمح لليهود الدخول اليها في تلك الفترة.

أنا من عائلة يهودية، عندما سكنت في جنوب افريقيا، لم أرد الذهاب الى مدرسة مسيحية، ولكنني ذهبت لمدرسة يهودية لكي أتعلم عن حضارتي أنا لا أعرف تعداد الشعب اليهودي بالضبط، ولكني أعرف أنه شعب صغير. الشعب اليهودي خلق وتطور هنا في دولة إسرائيل، ولكن في أعقاب حروب مع شعوب أخرى الشعب اليهودي تشتت في كل العالم.

سائد هاني طبيلة:

وطني فلسطين، أعرف عن تاريخ فلسطين أنه شعب كانت تسوده الحضارة وناضل وحارب الكثير من أجل فلسطين والقدس، وحارب الصليبيين واليهود. من الأحداث المهمة في تاريخ الشعب الفلسطيني: مجزرة دير ياسين، الانتفاضة، احراق المسجد الأقصى، وعمل الأنفاق تحت المسجد الأقصى، إني أرى في مستقبل فلسطين التقدم في جميع المجالات وإعادة كل ما فقد من أرض.

צלבנים: שמם נגזר מהמלה צלב. אלה היו אבירים נוצרים, שהגיעו מאירופה לפני כאלף שנה, כדי להקים בירושלים ובסביבתה ממלכה נוצרית. לאחר כמאה שנים של שלטון צלבני, יצא צלאח א-דין, שליט סוריה ומצרים, למלחמה בהם. הכח המוסלמי המאוחד הביס את הצלבנים בקרב מפורסם, שהתקיים ליד קרני חיטין (לא רחוק מהכנרת) ונותרה בידם רק רצועת החוף, בה הם החזיקו כמאה שנים נוספות, עד שנכבשה בידי הממלוכים, שעלו באותה תקופה לשלטון במצרים.

الصليبيون: اسمهم مأخوذ من الكلمة صليب، وهم كانوا فرسان مسيحيين وصلوا من اوروبا لإقامة مملكة مسيحية في القدس وضواحيها، بعد مئة عام من الحكم الصليبي خرج صلاح الدين، حاكم سوريا ومصر ليحاربهم. القوة الإسلامية الموحدة هزمت الصليبيين في معركة مشهورة وقعت قرب قرني حطين (قريبًا من طبريا) وبقي في يديهم قطاع الشاطىء فقط، تمسكوا به مئة سنة أخرى حتى احتلّ على أيدي المماليك الذين وصلوا الى السلطة في مصر، في تلك الفترة.

חיילים צלבנים. ציור של לואיג'י אלמני מהמאה ה-13.

جنود صليبيون. رسم لوئيجي الماني من القرن الثالث عشر

טבח דיר-יאסין: זמן קצר לפני סיום המנדט הבריטי, החליטו אנשי האצ"ל והלח"י (מהמחתרות היהודיות בתקופת הבריטים), לכבוש את הכפר דיר יאסין, שנמצא בכניסה המערבית לירושלים. למרות התנגדות התושבים נכבש הכפר, הכובשים טבחו מעל למאה מהתושבים, רובם זקנים, נשים וילדים. שאר התושבים גורשו מהכפר עליו הוקמה שכונה יהודית.

مجزرة دير ياسين: قبل انتهاء الانتداب البريطاني في فلسطين بوقت قصير قرر قادة الـ«اتسل والليحي» (من المقاومة اليهودية زمن الانتداب البريطاني) احتلال قرية دير ياسين الواقعة في المدخل الغربي لمدينة القدس بالرغم من معارضة السكان احتلت القرية وقام المحتلون بذبح اكثر من مائة من السكان غالبيتهم من المسنين والنساء والاطفال وباقي السكان طردوا من القرية التي بني مكانها حي يهودي.

قدرية أبو شحاده، ١٢ سنة، يافا:

جدي من مواليد يافا وجدتي من مواليد اللد، أعتقد أن عائلاتهم كانوا هناك دائمًا. أنا عربية أسكن في اسرائيل، أنا أيضًا مسلمة من أصل فلسطيني، الوطن هو المكان الذي ينتمي اليه شعبك، وطني هو ما كان اسمه فلسطين أجدادي ولدوا وعاشوا في فلسطين والآن توجد هنا دولة اسرائيل، أنا ما زلت اسميها فلسطين، حسب بطاقة الهوية أنا اعتبر اسرائيلية، ولكني أشعر أني جزء من الشعب الفلسطيني، لأنّ هناك تنتمي عائلتي في حرب ١٩٤٨ طرد جزء من الفلسطينيين وجزء بقوا. الذين طردوا يعيشون بما يسمى اليوم فلسطين (الضفة الغربية وقطاع غزة) وفي الدول العربية، ربمّا هم يعيشون حياة طيبة في الدولة العربية، ولكني أعتقد أنهم لا يشعرون بالانتماء ويريدون العودة. لكن ليس لهم مكان ليعودوا اليه، لأن مكان بيتهم أقيمت دولة اسرائيل.

אדריאה אבו שחאדה, בת 13, יפו:

סבא שלי יליד יפו וסבתא שלי ילידת לוד. אני חושבת שהמשפחות שלהם היו שם מאז ומתמיד. אני ערביה שגרה בישראל. אני גם מוסלמית ובאתי ממוצא פלסטיני. המולדת היא המקום אליו העם שלך שייך. המולדת שלי היא מה שנקרא בעבר פלסטין. אבותי נולדו וחיו בפלסטין ועכשיו קיימת פה מדינת-ישראל. אני עדיין קוראת לה פלסטין. לפי תעודת הזהות אני נחשבת ישראלית. אבל, אני מרגישה שאני חלק מהעם הפלסטיני, כי לשם שייכת המשפחה שלי. במלחמת 1948, חלק מהפלסטינים גורשו וחלק נשארו. אלה שגורשו חיים במה שהיום היא פלסטין (הגדה המערבית ורצועת עזה) ובארצות ערביות. אולי הם חיים חיים טובים בארצות-ערב, אבל אני מניחה שהם לא מרגישים שייכים והם רוצים לחזור. אבל אין להם לאן לחזור, כי על בתיהם הוקמה מדינת-ישראל.

حرب ١٩٤٨: يسميها اليهود حرب التحرير أو حرب الاستقلال بينما يسميها الفلسطينيون «النكبة».

מלחמת 1948: מלחמת תש"ח. הישראלים קוראים לה מלחמת השחרור או מלחמת העצמאות. הפלסטינים קוראים לה "א-נקבה" - האסון.

יפו 1948. עם הגיע הידיעות על מעשי טבח, משפחות ערביות נמלטות מיפו. מתוך למעלה ממאה אלף ערבים שחיו ביפו עד שנת 1948, נותרו בעיר כשלושת אלפים בלבד (התמונה באדיבות ארכיון אונר"א).

يافا١٩٤٨. مع وصول الانباء عن المجازر، عائلات عربية تهرب من يافا. من أصل أكثر من مائة الف عربي سكنوا في يافا ١٩٤٨ بقي في المدينة ما يقارب الثلاثة الاف فقط (الصورة بتكرم من مكتب وثائق الاونروا).

تومر يروشلمي، الصف السادس، تل أبيب:

الشعب هو عبارة عن أناس يسكنون نفس المكان. ولكن أيضًا مبعثرون في أنحاء العالم، لكل شعب دولته، وبالنسبة لي مكان شعبي هو اسرائيل، لأني ولدت وكبرت هنا. في البداية كان اليهود مبعثرين في كل العالم ولم يحبونا، لأننا كنا مختلفين عنهم، وآمنا بأشياء أخرى. عانينا كثيرًا بسبب ذلك وأخيرًا بعد ما حدثت الكارثة، قررنا أننا لا نستطيع أن نعيش في كل العالم، لأنّ التناخ يتكلم عن اسرائيل ويقول أننا يجب أن نكون هنا.

תומר ירושלמי, כתה ו', תל-אביב:

עם, זה אנשים שגרים באותו מקום, אבל מפוזרים גם בכל העולם. לכל עם יש את הארץ שלו, ובשבילי המקום של העם זה ישראל, כי פה נולדתי ופה גדלתי. אני לא יכול לגור בארץ אחרת, כי פה נמצא העם שלי. בהתחלה היהודים היו מפוזרים בכל העולם ולא אהבו אותנו כי היינו שונים מהם, כי האמנו בדברים אחרים. אז סבלנו המון בגלל זה, בסוף החלטנו שלא נוכל לחיות בכל העולם. אחרי השואה זה קרה. בגלל שהתנ"ך מדבר על ישראל ואומר שאנחנו צריכים להיות פה.

ספר תורה

كتاب توراة

יהודים במחנה ריכוז, 1945

يهود في معسكر للإبادة، ١٩٤٥

תנ"ך: ראשי תיבות של "תורה, נביאים, כתובים". אלה הם כתבי הקודש של עם-ישראל, הוא העם היהודי, והבסיס לתרבות היהודית. התנ"ך כולל פרקי חוקים, הסטוריה, נבואה, שירה ועוד.

التناخ: اختصار «توراة، أنبياء، كتوبات» تلك الكتب المقدسة لشعب اسرائيل وهو الشعب اليهودي، والأساس للثقافة اليهودية. التاناخ يشمل فصول قوانين، تاريخ، نبوّة، اشعار وغيرها.

השואה: כך נקראת השמדת יהודי אירופה בשנים 1939-1945, על-ידי השלטונות הנאציים, בעזרת מדינות ועמים אירופאים אחרים.

الكارثة: هكذا تُسمّى إبادة يهود أوربا على أيدي السلطات النازية والألمانية في السنوات ١٩٣٩–١٩٤٥، بمساعدة دول وشعوب اوروبية أخرى.

אנחנו | نحن

סאלח עדנאן א-צאדק:

ביתי משקיף על הרחוב. יש לנו גינה. יש בה עצי לימון, וענבים, וורדים ויסמין. חדר שינה וסלון עם שולחן אוכל וחדר לאורחים. מספר בני משפחתי הוא עשרה. שש בנות ושני בנים ושני הורים. חיים בבית בן ושתי בנות עם ההורים. אין לי חדר משלי בגלל שיש מעט חדרים רחבים. אבא שלי עובד כחשמלאי מכוניות. יש לי אחות שעובדת והשניה לומדת לבגרות. אני בכיתה ח'. יש לי ארבע אחיות נשואות ואח מאורס שהולך להתחתן. התחביבים שלי הם קריאה וסקרנות לדעת כל דבר. התחביב שלי הוא איסוף בולים. חלומי הוא שפלסטין תהיה מדינה עצמאית. הספורט שאני אוהב לעסוק בו הוא כדורסל.

דר אוטניק:

אני גרה במרכז תל-אביב בבית משותף. יש לי שני אחים שגרים אתי שלפעמים הם מעצבנים ולפעמים אנחנו מסתדרים. אחי הגדול לומד במגמת קולנוע בתיכון ומשתתף בעריכת סרטים לטלויזיה. אני אוהבת לשחק עם חברות וללכת לים. אני אוהבת כדורעף וכדורגל. ומשתתפת בחוג של התעמלות קרקע. אמא שלי אומנית ואני אוהבת לעבוד אתה בסטודיו שלה.

אני אוהבת ללכת לאכול במקדונלדס בדיזנגוף סנטר, ולראות סרטים בקולנוע. בבית הספר אני מצליחה באנגלית ובמתמטיקה.

صالح عدنان الصادق:

بالنسبة لعائلتي تتكون من ١٠ أفراد، ٦ بنات، وولدان، وأبي وأمي الموجودون الآن في المنزل، البنتان والولد والوالدان، نعيش في منزل ليسَ في عمارة، في شارع قدري طوقان في نابلس. أبي يعمل كهربائي سيارات أختي تعمل، الأخت الأخرى في التوجيهي، أما أنا في الصف السابع ولدي ٤ اخوات، متزوجات وأخ واحد خطب وسيتزوج. هواياتي هي القراءة وحب الاستطلاع لمعرفة كل شيء، كذلك من هواياتي جمع الطوابع حلمي أن تصبح فلسطين دولة مستقلة، الرياضة المفضلة، لدي هي كرة السلة.

در اوطنيك:

أنا أسكن وسط تل أبيب في بيت مشترك. لديّ أخَوان يسكنان معي وأحياناً يثيران غضبي وأحياناً أخرى نكون متفقين. أخي الكبير يتعلم في فرع السينما في المدرسة الثانوية ويشارك في مونتاج أفلام تليفزيونيّة. أنا أحب اللعب مع صديقاتي وكذلك الذهاب الى البحر. أنا أحب كرة الطائرة وكرة القدم وأشارك في حلقة للتمارين الرياضيّة، أمي فنانة وأنا أحب أن أعمل معها في الستوديو الخاص بها.

أنا أحب تناول الطعام في ماكدونالدز ومشاهدة الأفلام السينمائيّة. في المدرسة أنا أحقق نجاحاً في اللغة الانكليزية والرياضيات.

דיזנגוף סנטר, תל-אביב

ديزنچوف سنتر، تل ابيب

מחשבות | أفكار

מחמד קונדוס:

צריך לעשות הסכם במשא ומתן שיהיה טוב גם ליהודים ולגם לערבים. הסכם שלום שתהיה מדינה אחת לכולנו, שתהיה גם יהודית וגם ערבית. יבחרו לה שם חדש, אולי מדינת הקודש. אני רואה בטלוויזיה איך מתים ילדים, ואני חושב ששלום זו התקווה היחידה שלנו. בשנת 1948 הדודים של אמא שלי פחדו מהישראלים וברחו למצרים ולעזה. הם רוצים לחזור ליפו. אם יהיה שלום, אולי יתנו להם לחזור. אם יימשך המצב הזה, לא נוכל להגיע להסכם. אני מבין וגם כועס על אלה שעושים פיגועים. זה לא טוב כי מתים אנשים וגם כי יש תגובה של הצבא נגד הפלסטינים. מצד שני, אני מבין את מי שעושה פיגוע כי הוא עושה את זה כדי להגן על המדינה שלו. במעשה הזה הוא אומר ליהודים שאם הם ימשיכו לפגוע בנו, הפלסטינים, אנחנו נמשיך לפגוע בכם. ואז הצבא בא ואומר אותו הדבר: אם תמשיכו לעשות פיגועים, אנחנו נמשיך להלחם בכם. אם נעשה שלום, יהיה לזה סוף.

محمد قندس:

يجب التوصل الى اتفاق في المفاوضات حتى يكون الامر جيدا للعرب واليهود على السواء. إتفاق سلام حيث تكون دولة واحدة لجميعنا ، يهودية وعربية. ليختار لها اسما جديدا ، ربما دولة الاقداس . انا ارى بالتلفزيون كيف يموت الاولاد واعتقد ان السلام هو الامل الوحيد بالنسبة لنا. في سنة ١٩٤٨ اعمام والدتي خافوا من الاسرائيليين وهربوا لمصر وغزة. هم يريدون العودة الى يافا. اذا حدث سلام ربما يسمحون لهم بالعودة اما اذا استمر الوضع كما هو لن نتوصل الى اتفاق. انا اتفهم اللذين يقومون بالتفجيرات لانه يفعل ذلك لكي يدافع عن دولته فبهذه الاعمال هو يقول لليهود بانه اذا واصلو ايذاءنا نحن الفلسطينيين سنواصل ضربهم وعندما يأتي الجيش و يقول نفس الشيء اذا واصلتم الاعمال التفجيرية سوف ندمركم ولكن اذا عملنا سلام سيكون هنالك نهاية لكل هذا.

מחשבות | أفكار

איה מסעוד, בת 13 מיפו:

שרון התחיל באלימות כאשר הוא נכנס למסגד שלנו בירושלים, ולמחרת והחיילים שלו ירו במתפללים שהפגינו נגד הביקור. אז התחילו הפגנות ב"גן תמר" ביפו, כי הערבים כעסו על מה שקרה. אחרי כמה ימים שמעתי קריאות ברמקול. קראו לנו לבוא להגן על המסגדים מפני יהודים שבאו לשרוף אותם. השכנים שגרים ליד המסגדים פחדו לצאת מן הבית. אני פחדתי שהיהודים יבואו ויגרשו אותנו מיפו, כי אנחנו חיים במדינה של יהודים. פעם היו לי חברות יהודיות, אבל עכשיו פחות כי הן מקללות ערבים. הן אומרות "מוות לערבים". ניסיתי לשכנע אותן שזה לא בסדר, אבל, הן לא הקשיבו לי. אז אמרתי להן שאני אתרחק מהן והן יתרחקו ממני.

אלידה, בת 13, תל-אביב:

אני חושבת שבאיזו שהיא דרך צריך לפתור את הסכסוך, כי זה ממש מגוחך. או שנותנים חלק מהמדינה או שלא. הממשלה צריכה להחליט. לדעתי, צריך להפסיק לחלק את המדינה כי גם ככה היא מספיק קטנה. מגיע לפלסטינים משהו, אבל לא כל-כך הרבה כמו שהם רוצים.

اية مسعود، ١٣ عام من يافا:

لقد بدأ شارون العنف عندما دخل الى مسجدنا في القدس واطلق جنوده الرصاص على المصلين. عندما بدأت المظاهرات في «چان تمار» في يافا لان العرب غضبوا على ما حصل. بعد عدة ايام سمعت نداءات في مكبرات الصوت طلبوا منا ان ناتي وندافع عن المساجد من اليهود الذين جاءوا لحرقهم. الجيران الذين يسكنون بجانب المساجد خافوا الخروج من البيت، لقد خفت ان يأتي اليهود ويطردونا من يافا، لاننا نعيش في دولة يهودية. مرة من المرات كان لدي صديقات يهوديات، وبينما الان ليس لدي الكثير منهم لانهم يلعنون العرب وهم يقولون الموت للعرب! حاولت اقناعهم ان هذا ليس جيد لكنهم لم يصغوا لي. عندما قلت لهم بانني سابتعد عنهم وطلبت منهم ان يبتعدوا عني.

اليدا، ١٣سنة من تل ابيب:

انا اعتقد انه يجب حل النزاع بطريقة ما لان هذا امر سخيف، ما يعطوا جزءا من الدولة. اولا على الحكومة ان تقرر ، حسب رأيي، يجب التوقف عن تقسيم الدولة لانها صغيرة بما فيه الكفاية. الفلسطينيون يستحقون شيئا ما ولكن ليس كثيرا كما يطلبون.

דר אוטניק:

אולי הפלסטינים עושים פיגועים כדי להפחיד אותנו. כדי שנחשוש להילחם בהם. זה עצוב שהפלסטינים בוחרים להראות את הכוח שלהם בדרך הזאת. בדרך כלל כאשר אני רואה בטלויזיה פיגועים, או ילדים פלסטינים קוראים נגד יהודים, אני נבהלת ואומרת לעצמי שאני לא רוצה להיתקל בפלסטיני יותר אף פעם. אבל אם אני רואה פלסטיני באופן אישי, אני פתאום לא מפחדת. אני חושבת שהממשלה יותר במלחמה מאשר העם עצמו, והעם כן רוצה לחיות בשלום, גם מהצד היהודי וגם מהצד הפלסטיני. זה מוזר ששני העמים רבים על אותה ארץ קטנה. אם זו ארץ המולדת של שני העמים, אז איך אחד הצדדים יכול לוותר? אולי נהפוך לעם אחד וכל צד ישמור על המנהגים שלו. כי אי אפשר להגדיל את הארץ, והיא קטנה מכדי לחלק אותה חצי - חצי. צריך לעשות שותף , כמו בגולות.

חן אליהו, בת 9 מתל אביב:

שמעתי על דבר מזעזע. על ילדה שקוראים לה אל'א אחמד. היא היתה בת 10 והיתה גרה בכפר אל-אסוויה שליד שכם. יום אחד כאבה לה הבטן, כי התפוצץ לה התוספתן. אביה ניסה לקחת אותה לבית החולים בשכם. החיילים הישראלים לא נתנו להם לעבור, כי כל הכפרים הפלסטינים חסומים בגלל הסגר. אבא של אל א התחנן, אבל ללא הצלחה, ואל'א מתה. זה היה בחוסר צדק מוחלט.

(מימין לשמאל): איה מסעוד, אלידה, אורית שחר, דר אוטניק ומוחמד קונדוס.

(من اليمين لليسار) آية مسعود، اليدا، اوريت شاحر، در اوتنيك ومحمد قندس.

در اوتنيك:

ربما يقوم الفلسطينيون بعمليات التفجير من أجل إخافتنا. كي نخاف ان نقاتلهم. هذا أمر حزين أن يختار الفلسطينيون إظهار قوتهم بهذه الطريقة. عادة، عندما اشاهد العمليات في التلفزيون أو أطفالاً فلسطينيين يصرخون ضد اليهود، أخاف وأقول لنفسي انني لا اريد رؤية أي فلسطيني. ولكني اذا رأيت فلسطينياً بشكل شخصي، فجأة لا اخاف. انا اعتقد ان الحكومة تريد الحرب اكثر من الشعب والشعب يريد العيش بسلام، من الجانبين الاسرائيلي والفلسطيني. هذا أمر غريب ان يتقاتل شعبان على نفس الأرض الصغيرة. اذا كانت هذه البلاد هي وطن الشعبين، فكيف يمكن ان يتنازل أحد الطرفين؟ ربما نتحوّل الى شعب واحد، ويحافظ كل طرف على عاداته، لأنه لا يمكن توسيع الأرض، وهي صغيرة ولا يمكن تقسيمها نصف بالنصف. يجب ان نعمل «شريك» مثل ما نعمل في البنانير.

حين الياهو، ٩ سنوات من تل ابيب:

سمعت امر تقشعر له الابدان عن بنت اسمها الاء احمد كانت في العاشرة من عمرها تسكن في قرية العيسوية بجانب نابلس. في احد الايام شعرت باوجاع في البطن وانفجرت لها الزائدة. حاول والدها ان يآخذها الى المستشفى في نابلس ولكن الجنود الاسرائيليين لم يسمحوا لهم بالعبور لان كل القرية كانت مغلقة بسبب الحصار. واب الاء توسل اليهم ولكن دون فائدة وماتت الاء... هذا مؤلم.

واصل، ١١ سنة من مخيم اللاجئين نصيرات، قطاع غزّة:

التلفزيون يخيفني، فهو يعرض فقط مشاهد الزولاد الذين أصيبوا برؤوسهم أو بقلوبهم من جراء إطلاق النارعليهم. كلي أمل ان لا يطلقوا عليّ النار في طريقي الى المدرسة. أحد الجيران أصيب عند خروجه من المدرسة فهو لم يشترك في مظاهرات. أثناء زياراتي له برفقة أمي قال الأطباء انه ربما يضطرون الى قطع رجله. عندما لم أتمكن من العودة الى البيت من المدرسة يوم الخميس الماضي بسبب الحواجز، خفتُ من أنني لن أتمكن من رؤية أمي وافراد عائلتي، كنت خائفاً جداً.

מחשבות | أفكار

וואסל, בן 11, מחנה הפליטים נוסיראת, רצועת עזה:

הטלוויזיה מפחידה אותי. רק מראים ילדים שירו להם בראש או בלב. אני מקווה שלא יירו בי בדרך לבית הספר. אחד מהשכנים שלנו נורה כשיצא מבית הספר. הוא לא השתתף בהפגנות. הרופאים אמרו שאולי הם יצטרכו לכרות לו את הרגל. כאשר אמא שלי ואני הלכנו לבקר אותו. אני מתפלל כל הזמן. כאשר לא יכולתי לחזור הביתה מבית הספר ביום חמישי שעבר, בגלל המחסומים, חששתי שיותר לא אראה את אמא שלי ואת בני משפחתי. הייתי מאוד מפוחד.

נאג'י, בן 11, רנתיס:

אני מבקש שיפסיקו לפגוע בנו. אנחנו צריכים להיות אחים ולא להלחם אחד בשני. הסגר נמשך כבר כמה חודשים ואי אפשר לצאת מהכפר. אנחנו הולכים לבית הספר אבל לא כל המורים יכולים לבוא.

ناجي، ١١ سنة من رنتيس:

أنا أطالب بوقف الاعتداء علينا، يجب ان نكون أخوة لا أن يحارب الواحد منّا الاخر. الاغلاق مستمر منذ عدّة اشهر ولا يمكن الخروج من القرية. نحن نصل الى المدرسة ولكن العديد من المعّلمين لا يستطيعون الوصول.

علياء، ١٢ سنة ـ غزّة:

الكثير من الناس لا يستطيعون الخروج الى العمل بسبب الاغلاق وهناك عائلات كثيرة لا يوجد لديها ما تأكل. ابي يعمل في السلطة ولذلك فأنّ له اجراً شهرياً، ولكن لدي صديقات لا يوجد لهنّ ما يأكلنه في البيت، اعتقد ان اليهود لا يريدون ان تكون لنا دولة انهم يعتقدون أن لا مكان لنا هنا لأنّ هذه البلاد لهم فقط، ولكن يكفي اننا تنازلنا عن يافا وعلينا ان لا نتنازل عن غزّة. في غزّة يوجد مستوطنون ولديهم وفرة من الماء والحدائق والأرض ولنا، لا شيء! نحن لا نريد ان يبقى هنا مستوطنون، اعتقد انّ الأولاد في اسرائيل لا يعرفون كيف نعيش وكم نعاني، لو كانوا يعرفون

נאגי, (שלישי מימין)
חבריו לכפר
ناجي (الثالث من اليمين)
مع أصدقائه في قريته

עדי עצמון, בת 8, תל-אביב

عدي عتسمون، ٨ اعوام، تل ابيب

עליה, בת 12, עזה:

הרבה אנשים לא יכולים לצאת לעבוד בגלל הסגר, ויש הרבה משפחות שאין להן מה לאכול. אבא שלי עובד ברשות אז יש לו משכורת. אבל, יש לי חברות שאין להן מה לאכול בבית. אני חושבת שהיהודים לא רוצים שתהיה לנו מדינה. הם חושבים שאנחנו לא צריכים לחיות כאן כי הארץ הזו רק שלהם. אבל, מספיק שויתרנו על יפו, אנחנו לא צריכים לוותר גם על עזה. יש ברצועת עזה מתנחלים ויש להם הרבה מים, וגינות, והרבה אדמה ולנו אין. אנחנו לא רוצים שיהיו פה מתנחלים. אני חושבת שהילדים בישראל לא יודעים איך אנחנו חיים, וכמה אנחנו סובלים. אם הם היו יודעים הם היו מבינים שזה לא בסדר. תמיד סבלנו מהכיבוש, ועכשיו יש הרבה יריות, והרבה בתים הרוסים. הצבא והמתנחלים עקרו הרבה עצים. רק אם היהודים יסבלו כמונו הם יוכלו להבין אותנו.

אורית שחר, בת 13 מתל-אביב:

אני חושבת שהפלסטינים עושים פיגועים בגלל שגם אנחנו מתקיפים אותם. אמנם הפיגועים שלהם גורמים לנזק יותר רציני ממה שאנחנו גורמים להם, אבל גם הירי שלנו וגם הפיגועים שלהם הם התגוננות של האחד מפני השני. אני כועסת על הפיגועים כי נפגעים אנשים מהעם שלי. זה שהם נפגעים זה תוצאה של מה שהפלסטינים עושים - שהם באים עם אבנים והחיילים שלנו צריכים להתגונן מפניהם איכשהוא.

لفهموا أن هذا أمر غير مقبول. عانينا دائماً من الاحتلال، والآن هناك اطلاق نار مستمّر وبيوت كثيرة مهدومة، الجيش والمستوطنون اقتلعوا أشجاراً كثيرة. اليهود لن يفهمونا الا عندما يذوقون المعاناة مثلنا.

اوريت شاحر، ١٣ سنة من تل ابيب:

اعتقد ان الفلسطينيين يقومون بتفجيرات لاننا نحن ايضا نهاجمهم صحيح ان ما يفعلونه يسبب ضررا اخطر مما نسبب لهم ولكن ايضا اطلاقنا النار وما يفعلوه من تفجيرات هو احتماء الواحد من الاخر. انا غاضبة من التفجيرات لانها تصيب اشخاص من شعبي. انهم يصابون نتيجة لما يفعلون، هم ياتون مع حجارة فيضطر جنودنا الاحتماء منهم بطريقة ما.

איור: אופיר מסורי, עין חרוד

رسم: أوفير مسوري، عين حرود